

Handläggare
Kajsa Pärke
Telefon: 08-50821083

Till
Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd
2024-04-25

Livsmedelsberedskap för en ny tid (SOU 2024:8)

Yttrande till kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Betänkandet Livsmedelsberedskap för en ny tid (SOU 2024:8) föreslår en ny lag som ska reglera Sveriges livsmedelsberedskap. I förslaget har kommunerna fått ett lagstadgat ansvar att analysera de behov som kan uppstå för befolkningen vid en allvarlig störning i livsmedelsförsörjningen, planera för en lokal livsmedelsdistribution samt utifrån sina förutsättningar vidta lämpliga åtgärder för att upprätthålla tillgången till nödvändiga livsmedel.

Stadsdelsförvaltningens boenden inom äldreomsorg, funktionsnedsättning och socialpsykiatri har idag ett lager för att klara måltider under minst en vecka. Förskoleavdelningen medverkar i arbetet med att ta fram centrala anvisningar för sina verksamheter. Vidare bidrar stadsdelsförvaltningen till att sprida information till hushållen om krisberedskap.

Förvaltningen ställer sig positiv till förslagen i utredningen som ligger i linje med stadens arbete med att bygga upp den civila beredskapen. Förvaltningen anser däremot att formuleringen att kommunen ska ”vidta lämpliga åtgärder” behöver konkretiseras.

Bakgrund

Under flera decennier har det inte funnits någon nationell planering för livsmedelsberedskapen i Sverige. Eftersom det säkerhetspolitiska läget har försämrats, och livsmedelsberedskap är en viktig del av det civila försvaret, beslutade regeringen 2022 att tillsätta en

utredning som skulle föreslå en inriktning för livsmedelsberedskapen.

Betänkandet *Livsmedelsberedskap för en ny tid* presenterades i januari 2024 och har remitterats till ett stort antal instanser. Stockholms stad har fått betänkandet på remiss och kommunstyrelsen har i sin tur remitterat det till ett antal nämnder, för yttrande senast den 25 april 2024.

Remissen i sammanfattning

Med livsmedelsberedskap avses verksamhet som syftar till att upprätthålla den livsmedelsförsörjning som är nödvändig för befolkningens överlevnad och för att säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna.

Utredningen föreslår att målet för livsmedelsberedskapen förs in i en ny lag. Genom lagen införs bestämmelser om kommuners ansvar för livsmedelsberedskap och bestämmelser om beredskapslagring.

Utredarna föreslår att lagen om livsmedelsberedskap ska gälla även i fredstida krissituationer, för beredskap inför allvarliga konsekvenser för livsmedelsförsörjningen vid till exempel effekter av klimatförändringar, smittsamma sjukdomar och radioaktiva utsläpp.

Kommunernas ansvar innebär att de ska analysera de behov som kan uppstå för befolkningen i kommunen vid en allvarlig störning i livsmedelsförsörjningen. Kommunerna ska också planera för lokal livsmedelsdistribution. Vid en allvarlig störning i försörjningen ska kommunen utifrån sina förutsättningar vidta lämpliga åtgärder för att upprätthålla tillgången till nödvändiga livsmedel för befolkningen i kommunen.

Befolkningen behöver även var och en förbereda sig för en situation med livsmedelsbrist. Enskilda hushåll bör ha livsmedel motsvarande minst en veckas förbrukning hemma. Utredarna föreslår att Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och Livsmedelsverket får i uppdrag att informera befolkningen om dessa frågor. Vidare uppmanas kommunerna och regionerna att bedriva ett systematiskt arbete för att kunna fortsätta servera måltider inom sina verksamheter även vid allvarliga samhällsstörningar.

Utredarna föreslår att kostnader för livsmedelsberedskapen belastar statsbudgeten, och de beräknas uppgå till cirka en miljard kronor per år. Vidare föreslår utredaren att Livsmedelsverket ska få i

uppdrag att vägleda och följa upp kommunernas arbete med livsmedelsberedskap.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för samhälle och service i samverkan med avdelningen för förskola, avdelningen för äldreomsorg och avdelningen för funktionsnedsättning och socialpsykiatri. De fackliga organisationerna informeras i förvaltningsgruppen den 16 april 2024.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget. Samhället behöver ha en god beredskap för att kunna möta olika typer av kriser.

Livsmedelsförsörjningen är en väsentlig del av krisberedskapen. Flera av stadens nämnder ska ha en beredskap för att klara ett grundläggande måltidsbehov för minst sju dygn. Detta är en del av det pågående arbetet med att höja stadens beredskapsförmåga.

I Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltning har verksamheter med boende inom äldreomsorg, funktionsnedsättning och socialpsykiatri infört lager av livsmedel som motsvarar måltider under minst sju dygn. Gällande förskolorna arbetar nu förskoleförvaltningen med att ta fram anvisningar för måltidsberedskap i dialog med stadsdelsförvaltningarna.

Ett av uppdragen i stadens budget 2024 gäller ett centralt beredskapslager: *Servicenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, förskolenämnden, kulturnämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna påbörja viss drift av centralt beredskapslager för medicinskt skydds- och förbrukningsmateriel, livsmedel samt vissa förbrukningsmateriel i syfte att höja stadens beredskapsförmåga.*

Information om krisberedskap till enskilda hushåll har förmedlats både från staden centralt och från stadsdelsförvaltningen. Det är framför allt information från MSB som används och sprids, med fokus under den årliga Beredskapsveckan.

Förvaltningen anser att förslagen i utredningen *Livsmedelsberedskap för en ny tid* ligger i linje med det arbete som Stockholms stad redan har påbörjat. I lagförslaget framgår att kommunen ska ”vidta lämpliga åtgärder”. Där ser förvaltningen att det vore bra med en ytterligare konkretisering kring vad det mer specifikt skulle kunna innebära. Vidare ser förvaltningen stora behov av

samordning och samverkan mellan flera olika aktörer för att kunna verkställa en beredskapslagring av livsmedel.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Lee Orberson
stadsdelsdirektör
Hägersten-Älvsjö
stadsdelsförvaltning

Linda Palo
avdelningschef
Hägersten-Älvsjö
stadsdelsförvaltning

Bilagor

Remissunderlag ”Livsmedelsberedskap för en ny tid (SOU 2024:8)”

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Lee Orberson, stadsdelsdirektör	2024-04-09
Linda Palo, avdelningschef	2024-04-09